

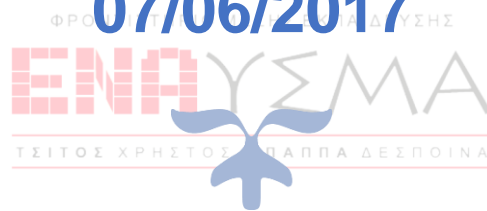

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ 2017 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

07/06/2017

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΝΑΥΣΜΑ

ΤΣΙΤΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ - ΠΑΠΠΑ ΔΕΣΠΟΙΝΑ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΔΕΣΠΟΙΝΑ Σ. ΠΑΠΠΑ, ΛΙΛΑ ΔΗΜΑΚΗ,
ΖΩΓΡΑΦΕΝΙΑ ΘΕΟΧΑΡΗ

A. ΠΕΡΙΛΗΨΗ

ΒΑΣΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΠΩΘΟΥΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΛΗΨΗ: ΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΘΕΜΑ: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΕΦΟΔΙΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΙΑΘΕΤΕΙ ΕΝΑΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑΣ

ΤΣΙΤΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ - ΠΑΠΠΑ ΔΕΣΠΟΙΝΑ

1^η παράγραφος: Τονίζεται η αφοσίωση της επιστήμης στο διαφωτισμό του ανθρώπινου νου σε αντιπαράθεση με τις πρακτικές ανάγκες που εξυπηρετεί η τεχνολογία.

2^η παράγραφος: Προκύπτουν ερωτήματα αναφορικά με το αν η τεχνολογία καθιστά υποτελή ή όχι το σύγχρονο άνθρωπο.

3^η και 4^η παρ. : Η υποβάθμιση των ανθρωπιστικών αξιών και οι αλλοτριωτικές συνθήκες ζωής περιορίζουν την πνευματική ελευθερία καθιστώντας επιτακτική την ανάληψη της κοινωνικής ευθύνης του επιστήμονα

5^η παρ.: Ο ομιλητής, κλείνοντας το λόγο του, επικεντρώνεται στην ανάγκη εξανθρωπισμού της επιστήμης.

ΘΕΜΑ Β1.

α. Λ

β. Λ

γ. Σ

δ. Σ

ε. Σ

ΘΕΜΑ Β2.

A) Η παράγραφος αναπτύσσεται με περισσότερους από ένα τρόπους ανάπτυξης.

- **Ανάπτυξη με σύγκριση – αντίθεση:** αντιπαράθεση στόχων τεχνολογίας – επιστήμης: χωρίο κειμένου: «Επιστήμη ... ανθρώπου» + χρήση διαρθρωτικής αντιθετικής σκέψης «ενώ»
- **Ανάπτυξη με παράδειγμα:** «ο Αϊνστάιν ... ηθικά ιδανικά»
- **Ανάπτυξη με αιτιολόγηση:** παραθέτει τους λόγους που η επιστήμη και η τεχνολογία δεν ταυτίζονται. (χρήση αιτιολογικού συνδέσμου «διότι»

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Β) Βέβαια: δηλώνει έμφαση – βεβαιότητα. Δίνεται επίταση στο γεγονός ότι η επιστήμη και η τεχνολογία δεν ταυτίζονται ως προς τους στόχους που θέτουν.

ΤΣΙΤΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ - ΠΑΠΠΑ ΔΕΣΠΟΙΝΑ

Εάν: δηλώνει όρο – προϋπόθεση. Παραθέτει μία υποθετική σκέψη ότι «εάν ο Αϊνστάιν ... προβληματιζόταν περισσότερο»

Όμως: δηλώνει αντίθεση. Δημιουργεί μια αντίθεση μεταξύ της επιστήμης και της τεχνολογίας, εκφράζοντας την άποψη ότι από την μία η επιστήμη « αναπτύσσεται ... μέχρι ηθικό της επίπεδο», ενώ από την άλλη διερωτάται για το εάν η τεχνολογία «βοήθησε ή εμπόδισε τον άνθρωπο να γίνει περισσότερο άνθρωπος».

Για τούτο: δηλώνει αιτιολόγηση. Συγκεκριμένα παραθέτει τον λόγο που « συχνά οι στόχοι ... διασπείρονται».

Δηλαδή: επεξηγεί τα χαρακτηριστικά ενός ηθικού επιστήμονα.

B3.

α.

αέναιος= συνεχής, διηλεκτής, ατέρμονος, αδιάκοπος

προσηλωμένη= συγκεντρωμένη, αφοσιωμένη

εγείρουν= προκαλούν, δημιουργούν, πυροδοτούν

αλλοτριώνουν= αλλοιώνουν, υπονομεύουν, φθείρουν, διαβρώνουν

καταστρεπτικό= ολέθριο, φονικό, επιζήμιο

β.

συγκεκριμένο ≠ γενικό, ασαφές, αόριστο, αφηρημένο

βελτίωσε ≠ επιδείνωσε, χειροτέρευσε, υποβάθμισε

ευθύνη ≠ ανευθυνότητα

υλική ≠ πνευματική, άυλη

ελευθερία ≠ ανελευθερία, υποδούλωση, σκλαβιά, εξανδραποδισμός, δέσμευση

B4

α.

Με την χρήση του ασύνδετου σχήματος, ο συγγραφέας **παραθέτει απαριθητικά** τους παράγοντες που αλλοτριώνουν το σύγχρονο άνθρωπο και παρεμποδίζουν την πνευματική τους ολοκλήρωση. Με το ασύνδετο σχήμα **δίνεται έμφαση στην ποσότητα των πληροφοριών, ο λόγος γίνεται πιο εύληπτος και το ύφος πιο ζωντανό – παραστατικό.**

β.

Με την χρήση του ρητορικού ερωτήματος που βρίσκεται στο τέλος της δεύτερης παραγράφου **δίνεται αμεσότητα και ζωντάνια στο λόγο** και ο ομιλητής επιδιώκει να **προβληματίσει** τον αναγνώστη για το κατά πόσο η τεχνολογία «βοήθησε ή εμπόδισε τον άνθρωπο να γίνει περισσότερο άνθρωπος». Τέλος, **διευκολύνεται η επικοινωνία του συγγραφέα με τον αναγνώστη.**

Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Πρόλογος

Επικοινωνιακό πλαίσιο: ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΜΙΛΙΑ

Προσφώνηση

Ξεκινάμε με την ιδιότητά μας και το σκοπό της ομιλίας

Οι επιστημονικές εξελίξεις βοηθούν τους ανθρώπους να κατανοήσουν καλύτερα τον κόσμο και να προστατευθούν από πολλά προβλήματα της καθημερινότητας. Με άλλα λόγια, η επιστήμη έχει ως σκοπό να ικανοποιήσει την ανάγκη του ανθρώπου για αναζήτηση της αλήθειας και της γνώσης του κόσμου αλλά και να ανυψώσει τον άνθρωπο υλικά, πνευματικά, ηθικά. Χαρακτηριστική προβάλλει εδώ άλλωστε η διαχρονική ρήση του Αριστοτέλη ότι «πάντες άνθρωποι του ειδέναι ορέγονται φύσει». Παρόλα αυτά η επιστήμη στέκεται αρωγός και σύμμαχος του ανθρώπου μόνο στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο επιστήμονας είναι εφοδιασμένος όχι μόνο με κατάρτιση αλλά και με ένα σύνολο άλλων αρετών.

ΘΠ1. Σημαντική η συμβολή της επιστήμης στη βελτίωση των υλικών ορών ζωής.

- Εξάλειψη φτώχειας και πείνας και ικανοποίηση των ανθρώπινων αναγκών (διατροφή, στέγη, ενδυμασία) αύξηση παραγωγής αγαθών, εντατικοποίηση βελτίωση ποιότητας καλλιεργειών πρόσβαση σε περισσότερα και φθηνότερα
- Επιστήμες υγείας: πρόληψη ασθενειών, θεραπεία ανιάτων ασθενειών (εμβολιασμοί, ολοκληρωμένη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, ρομποτική ιατρική αποτελεσματικές χειρουργικές μέθοδοι αντιμετώπιση υπογονιμότητας μείωση θνησιμότητας: αύξηση προσδόκιμου ορίου ζωής)
- Αξιοποίηση της φύσης για διάσωση ειδών που απειλούνται από εξαφάνιση, αντιμετώπιση περιβαλλοντικών προβλημάτων με σωστή διαχείριση φυσικών πόρων, πρόβλεψη φυσικών καταστροφών με τελειοποίηση τεχνολογικών μέσων ⇒ κατάρτιση φόβου
- Εργασιακός τομέας: δημιουργία νέων επαγγελμάτων ⇒ αντιμετώπιση ανεργίας, μηχανοποίηση: καταβολή μικρότερου σωματικού μόχθου

ΘΠ2. Καίρια η συμβολή της επιστήμης στην ηθικοπνευματική ανάπτυξη του σύγχρονου ανθρώπου

- Άμεση και πλουραλιστική ενημέρωση ⇒ καταπολέμηση αμάθειας ⇒ απελευθέρωση σκέψης από δεισιδαιμονίες, άνοδος μορφωτικού επιπέδου και καταπολέμηση αναλφαβητισμού (παιδεία)
- Δημιουργία οικουμενικού – συλλογικού πνεύματος
- Κατοχύρωση των ανθρώπινων δικαιωμάτων, ενημέρωση της κοινής γνώμης

- Περιθώρια ενασχόλησης με πιο δημιουργικούς τομείς π.χ. γνήσια ψυχαγωγία, τέχνες, γράμματα

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΝΑΥΣΜΑ

ΤΣΙΤΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ - ΠΑΠΠΑ ΔΕΣΠΟΙΝΑ

Θ.Π. 3 ΗΘΙΚΑ ΕΦΟΔΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑ

- ✓ Φιλομάθεια και συνεχής ενημέρωση του επιστήμονα για όλες τις εξελίξεις στον κλάδο του.
- ✓ Ευσυνειδησία και ακεραιότητα χαρακτήρα
- ✓ Υιοθέτηση κώδικα ηθικών αξιών και πίστη σε ανθρωπιστικά ιδανικά ώστε ο επιστήμονας να προσφέρει στο κοινωνικό σύνολο.
- ✓ Αφιλοχρηματία και αδιαφορία για την φήμη που μπορεί να αποκομίσει. Ο επιστήμονας πρέπει να είναι ένας ταπεινός λειτουργός.
- ✓ Να μην ακολουθεί το δόγμα «επιστήμη για την επιστήμη».
- ✓ Να μην εργάζεται κερδοσκοπικά.
- ✓ Να προσπαθεί να καθοδηγεί τον απλό πολίτη στον τρόπο χρήσης και αξιοποίησης των επιστημονικών πορισμάτων.
- ✓ Να μην αποποιείται τις ευθύνες του για το ευρύτερο πεδίο της έρευνας.
- ✓ Να διακρίνεται από διορατικότητα, να προβλέπει τα αποτελέσματα που θα προκύψουν για την ανθρωπότητα με την ολοκλήρωση των ερευνών του.
- ✓ Να μη διακρίνεται από την αλαζονεία που προκύπτει από τη διαστρεβλωτική ερμηνεία της ρήσης του Bacon («η γνώση είναι δύναμη») ως «η γνώση είναι παντοδυναμία».

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΤΣΙΤΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ - ΠΑΠΠΑ ΔΕΣΠΟΙΝΑ

Επίλογος

Κλείνοντας τη σημερινή ομιλία, φίλες και φίλοι, οφείλουμε ως οι μελλοντικοί επιστήμονες να συνειδητοποιήσουμε ότι η επιστήμη παρά το γεγονός ότι χρειάζεται έλλογη χρήση, έχει προσφέρει και συνεχίζει να προσφέρει σε όλους μας πολύτιμη βοήθεια. Σε αυτήν τη διαδικασία ο επιστήμονας έχει την ευθύνη να εξοπλίζεται με ένα σύστημα ηθικών αρχών, το οποίο θα προστατεύσει πρώτα τον ίδιο και έπειτα τους πολίτες απέναντι στην τεράστια δύναμη που προσφέρει η επιστήμη.

Αποφώνηση

Ευχαριστώ για το χρόνο σας

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΝΑΥΣΜΑ

ΤΣΙΤΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ - ΠΑΠΠΑ ΔΕΣΠΟΙΝΑ

Αξιολόγηση θεμάτων

Το θέμα των εξετάσεων στο μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας δεν κρύβει εκπλήξεις για έναν καλά προετοιμασμένο μαθητή. Ο θεματικός κύκλος «Επιστήμη» είναι θέμα πολυσυζητημένο. **Οι μαθητές του φροντιστηρίου μας είχαν έρθει άλλωστε σε επαφή με το θέμα στο 3ωρο διαγώνισμα στις 18/02/2017 στο οποίο είχαν κληθεί να γράψουν παρόμοιο θέμα.**

Για την περίληψη του κειμένου χρειαζόταν καλή διαχείριση των παραγράφων οι οποίες ήταν πυκνογραμμένες.

Οι ασκήσεις ήταν εύκολες με συνώνυμα και αντώνυμα χιλιοειπωμένα στην τάξη.

Η άσκηση Β4. (α) απαιτούσε καλή γνώση της θεωρίας σε ό,τι αφορά τη γλώσσα του κειμένου.